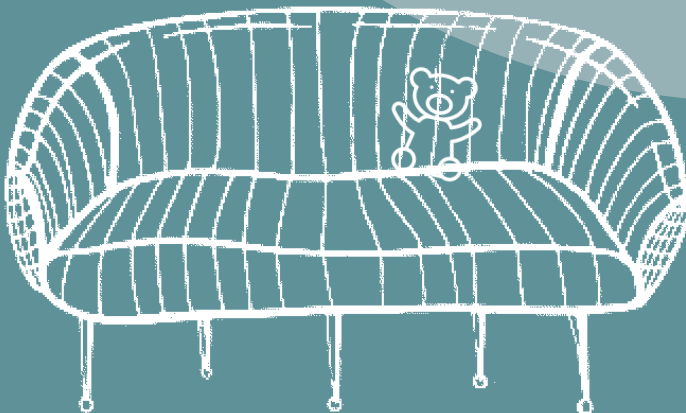

Eva Kanerva
Tarja Hiltunen
(toim.)

Perheklubi

Vertaistukea päihteettömään
elämäntapaan

 Sininauhaliitto

Perhe*klubi*

**Vertaistukea päihteettömään
elämäntapaan**

Sininauhaliitto
Opastinsilta 7 A
00520 Helsinki
Puh. 0400 620 149
www.sininauhaliitto.fi

Tämän teoksen osittainenkin kopiointi on tekijänoikeuslain (404/61, siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen) mukaisesti kielletty ilman nimenomaista lupaa. Myös kuvien kopiointi ja jakelu on kielletty ilman kustantajan lupaa.

© Kirjoittajat ja Sininauhaliitto 2020

Toimitus: Mari Hyypiä
Graafinen suunnittelu ja taitto: Leena Seppänen, Lenape design
Valokuvat: Catarina Soidinsalo
ISBN (kirja) 978-952-7284-08-7
ISBN (pdf) 978-952-7284-09-4

Painopaikka: Next Print, Helsinki 2020

Eva Kanerva
Tarja Hiltunen
(toim.)

Perhe*klubi*

Vertaistukea päihteettömään
elämäntapaan

Sininauhaliitto

Sisällys

1. Lukijalle.....	7
2. Tuliaisia maailmalta: Perheklubi	9
3. Mikä on Perheklubi?	12
Miksi perhe? Onko kaikilla perhe?.....	13
Perheklubi-toiminnan teoreettinen tausta	14
Jokaisessa klubissa on tukiohjaaja	15
Lapset mukana	16
Missä Perheklubi kokoontuu?	17
Perheklubien toimintasäännöt.....	17
Perheklubi-kokoontumisen kulku.....	19
Kuka voi perustaa Perheklubin?.....	20
Pelkkä Perheklubi ei riitä kaikille	21
Miten suuri klubi voi olla? Mitä jos klubi hajoaa?	22
4. Perheklubit Suomessa vuonna 2018	23
Kyselyllä tietoa Perheklubeista	24
Monenlaisia klubilaisia	25
Perheklubilaisten taustatekijät	26
Klubilaisten hyvinvointi	28
Arki ja ihmissuhteet.....	29
Perheklubi-toiminta auttaa ja kannattelee.....	31
Tukiohjaajakysely.....	31
5. Perheklubilaiset kertovat.....	33
Erilaisia elämäntilanteita	34
Tukea ja apua Perheklubista	35
Lapset mukana Perheklubissa.....	36
Mitä toivon huomiselta?.....	37
Kehittämisideoita ja kritiikkiä.....	38

6. Minun tarinani: neljä klubilaista kertoo..... 39

<i>Pitkä matka tähän – Marian tarina</i>	40
<i>Jo kohdussa uhattu – Hannan tarina</i>	44
<i>Kirje pojalleni – isän tarina</i>	49
<i>Loppuun asti äiti – vanhemman tarina</i>	56

7. Tiltin Perheklubi..... 67

Rahapelejä on kaikkialla.....	68
Kun salaisuus paljastuu	71
Tiltin Perheklubin periaatteet.....	73
Mitä asioita Tiltin Perheklubissa käsitellään?	73

8. Hengelliset kysymykset ja Perheklubi..... 75

9. Kristillinen vertaisryhmä päihteitä käyttävien läheisille .. 79

Kristillisuus mukaan ryhmään	80
Kristillisen läheisryhmän toiminta-ajatus.....	82
Vertaisryhmissä kivi hioo kiveä.....	86
Monenlaista hyötyä läheisille	87
Miten toimintaa voisi kehittää?	88

10. Työnohjausta Perheklubin tukiohjaajille 89

Vääriä käsityksiä työnohjauksesta.....	90
Työnohjaus on oppimista ja kehittymistä.....	91
Läsnäolo työnohjaustilanteessa.....	93
Toiminnallisia harjoituksia	94
Työnohjaus tukee jaksamista	95

1. Lukijalle

Liiallinen päihteidenkäyttö koskettaa käyttäjän lisäksi koko hänen lähipiiriään. Läheiset ovat mukana päihdeongelman aiheuttamassa huolen ja hämmennyksen kehässä.

Perheklubi on Sininauhaliiton asiantuntijoiden vuonna 2013 Pohjoismaista Suomeen tuoma ryhmämenetelmä, joka alun perin kehitettiin jo 1960-luvulla Kroatiassa. Sieltä klubitoiminta on levinnyt ympäri maailman.

Klubitapaamisissa päihteidenkäyttäjät ja läheiset keskustelevat päihteidenkäytön aiheuttamista tunteista, ajatuksista ja vaikutuksista perheenjäsenten toimintaan. Huolet tulevat keskustellen yhteisesti jaetuksi. Perheklubi on mahdollisuus löytää voimavaroja ongelmallisen päihteidenkäytön kuormittamaan elämään. Toivo on aina läsnä.

Tässä luvussa esitellään Perheklubin historia ja vaiheet.

Perheklubit ovat päihteidenkäyttäjille ja heidän läheisilleen tarkoitettuja vertaistapaamisia. Ensimmäinen Perheklubi perustettiin vuonna 1964 Kroatiaan. Perustajina olivat jugoslavalainen psykiatrian professori Vladimir Hudolin ja hänen työryhmänsä. Pääpaikaksi muodostui sittemmin Italia, jossa klubeja on tänä päivänä yli kaksituhatta.

Perheklubi on levinnyt laajasti. Toimintaa on tällä hetkellä 35–40 eri maassa ympäri maailman. Kansainvälistä toimintaa ohjaava järjestö WACAT perustettiin vuonna 2007. Myös Suomen Perheklubit ovat osa suurta Perheklubien verkostoa. Suomen Perheklubit ovat erityisesti pohjoismaisen kehittämisen- ja koulutusyhteistyön tulosta.

Perheklubit kehitettiin alun perin nimenomaan alkoholismien hoitamiseen ja osaksi tiivistä hoitokokonaisuutta. Olennaista ja Suomesa uutta Perheklubin vertaisryhmämallissa on se, että siinä autetaan ja tuetaan myös päihdeongelmasta kärsivien läheisiä samassa ryhmässä ongelmallisesti päihteitä käyttävien kanssa. Tällä tavoin ryhmään muodostuu hyvin monipuolista vertaisuutta. Uutta koko kansainvälisessä Perheklubi-verkostossa ovat pelaajille ja heidän läheisilleen tieto- ja tukipiste Tiltissä kehitetyt Perheklubit. Perheklubi-toimintaa on tutkinut Torsten Winter, jonka tutkimuksen satoa käydään läpi luvuissa 4 ja 5. Saara Kerola on kirjoittanut pro gradu -tutkielman vertaistuen merkityksestä Perheklubi-toiminnassa. Molempien tutkimusten perusteella Perheklubi on tärkeä tuen lähde päihdeongelmallisille ja heidän läheisilleen.

Tämä kirja kertoo Perheklubi-mallin toimintaperiaatteista sekä siitä, miten klubit käytännössä toimivat ja miten toiminta on auttanut kävijöitä. Kirja antaa tietoa kaikille, jotka haluavat auttaa päihteidenkäyttäjiä ja heidän läheisiään tai tarvitsevat itse apua päihteidenkäyttäjänä tai läheisinä.

Päihdeongelmasta eivät kärsi vain päihteitä käyttävät itse, vaan mukana on koko heidän lähipiirinsä. Heidän avukseen ja heitä kannattelemaan on syntynyt Perheklubi-toiminta.

Helsingissä 1.12.2019

Kirjoittajat